ରେଭ. ପିତା ମସ୍ତିଷ୍କ ଇ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡେସ ଇତ୍ୟାଦି

ବନାମ

ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 12,1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894:

ଧାରା 4 (1), 5A ଏବଂ 6 - ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ – ସର୍ଭେ ସଂଖ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଗୁଣ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି - ତେବେ ବିବାଦରେ ନଥିବା ଜମିର ପରିଚୟ ଏବଂ ଜମି ମଧ୍ୟ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା - ମୂଳତଃ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନାରେ କୌଣସି ଅବୈଧତା ନାହିଁ - ଧାରା 5A ଅଧୀନରେ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ଧାରା 6 ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା - କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନିଆଗଲା ନାହିଁ - ଘୋଷଣା ବୈଧ ହେଲା - କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ - ତେଣୁ ଧାରା 4 (1) ଅଧିସୂଚନାରୁ ବାର୍ଷିକ 12 ପ୍ରତିଶତ ଅତିରିକ୍ତ ରାଶି ପାଇବାକୁ ହକଦାର - ଯାହା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ରାମଚାନ୍ଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1993] 1 SCC 44, ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 3647/1996 ଇତ୍ୟାଦି ।

W.P. ସଂଖ୍ୟା 2694/1986 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ର 14.6.95 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସୋଲି ଜେ. ସୋରାବଜୀ, ଏସ. କେ. ଢୋଲକିଆ, ଏମ. ଏଲ. ବର୍ମା, ଏସ. ଗଣେଶ, ଅରିବିନ୍ଦ ଶର୍ମା, ପି. ଏଚ. ପାରେଖ, ଏସ. ଏମ. ଯାଦବ, ଡି. ଏମ. ନାରଗୋଲକର, ସୁଶ୍ରୀ ରୀମା ଭଣ୍ଡାରି, ଏମ. ଏନ. ଶ୍ରଫ ଥିଲେ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ 1894 ର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା 1965 ମସିହା ଜୁଲାଇ 26 ରେ ରାଜ୍ୟ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଘୋଷଣା 1969 ମସିହା ମେ 17 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 68/1984 ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଧାରା 11-A ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 1986 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 22 ରେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କର W.P. ସଂଖ୍ୟା 2694/86 କୁ 1995 ମସିହା ଜୁନ୍ 14 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସୋରାବଜୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ସମାନ ସର୍ଭେ ସଂଖ୍ୟା 294 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମାନ ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାନାମା ବାତିଲ କରି ଧାରା 5-A ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ କାରଣ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ତ୍ରୁଟି ଅଧିସୂଚନା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ମାମଲାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ବେଆଇନ । ବିବାଦରେ ଆମେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ପାଉନାହୁଁ । ଯେପରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏକମାତ୍ର ତ୍ରୁଟି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତ୍ରୁଟିସୂଚୀରେ ଗୁଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଜମିର ପରିଚୟ ବିବାଦରେ ନଥିଲା ଏବଂ ଜମି ମଧ୍ୟ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା । ତେଣୁ ମୂଳତଃ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାରେ କୌଣସି ଅବୈଧତା ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଧାରା 5A ଅଧୀନରେ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଉଠିନଥିଲା । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଶ୍ରୀ ସୋରାବଜୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ପାଉନାହୁଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଘୋଷଣାକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତଥାପି ସେହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ଧାରା 6 ଘୋଷଣା ଅନୁସରଣ କରାଯିବ ।

ଏକମାତ୍ର ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହେଉଛି ଯେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତିଷ୍ଠି ରହିଛି, ଧାରା 5-A ଅଧୀନରେ ତଦନ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବେ ଯେ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିଷ୍ଠି ରହିଛି କି ନାହିଁ । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀ ସୋରାବଜୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ଅଛି ।

ଏହାପରେ ଶ୍ରୀ ସୋରାବଜୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ରାମଚାନ୍ଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, [1993] 1 SCC 44 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥାଆନ୍ତେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଦୀର୍ଘ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥାଆନ୍ତେ, କିନ୍ତୁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଅଧିକାରର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେହେତୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଖଲରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କୌଣସି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଅଧିସୂଚନା ବାତିଲ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ପାଉନାହୁଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ନିଷ୍କ୍ରିୟତା ରହିଛି । ଏହି ଅଦାଲତ ଯେପରି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି, ଯେହେତୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାନାମା ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ହେଉଛି । ଏହି ତ୍ରୁଟିକୁ ଦୂର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, 1984ର ସଂଶୋଧନ ବିଧାନକୁ ଅଧିନିୟମରେ ଅଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଧାରା 11-A ଅଧୀନରେ ସୀମାବଦ୍ଧତା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଧାରା 6-A ଅଧୀନରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅଧିସୂଚନା ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ବିଫଳ ହେଲେ, ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଏହି ମାମଲାରେ, ସଂଶୋଧନ ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ତୁରନ୍ତ ପରେ, ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଦାଲତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହେବା କାରଣରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ହେବାକୁ ଥିବା ଅନ୍ୟାୟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ତାରିଖ ଠାରୁ ବାର୍ଷିକ 12 ପ୍ରତିଶତ ଅତିରିକ୍ତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଆପ୍ଲାଟ୍ରନ ମାମଲାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ଅର୍ଥାତ୍, 1976 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 24 । ଏହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସମାନ ଅନୁପାତ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ସେମାନେ ଅପିଲକୋରୀମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ 12 ପ୍ରତିଶତ

ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ, 1969 ମସିହା ମେ 17, ଘୋଷଣା ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ଘୋଷଣା ପରେ ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ରହିଥିଲେ ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଉପରୋକ୍ତ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ବିନା ।

ଜି. ଏନ୍.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଅନୁବାଦିକା

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।